

TÜRK - İNGİLİZ İTTİFAKINA BAĞLILIK

1941 bütçesi 304,971,662 liradır

Maliye Vekili

çok mühim beyanatta bulundu

Memleketin emniyeti bakımından yeni bazı tedbirler alınacak

B. Fuat Ağralı

Türk - İngiliz Dostluğu

Yazan: Cavit Oral

İngiliz Hariciye Nazırının ve onunla Genel Kurmay başkanı General Dil'in Ankarayı ziyareti Türk - İngiliz dostluk tezahürlerine yeni bir vesile vermiş oldu. Şimdi her tarafta bu ziyaretten bahsediliyor, bütün dünya matbuatı ve dünya radyoları bu ziyaretin ehemmiyeti üzerinde tevakkuf ediyor. Çünkü muhterem misafirlerimizin gerek Adanada ve gerekse Ankarada resmî makamlar ve şahsiyetler tarafından değil, halkın bizzat kendisi tarafından samimî, candan ve muhabbetle karşılanmaları manzarasına şahit olan yabancı gazete muhbirlerinin, ajans mümessillerinin üzerinde bu ziyaretin yapmış olduğu itiba ve tesirleri tasavvur etmek pek kolaydır. Vâkıa yabancı devlet adamları için istikbal merasimi her memlekette mütedad olan ve fazlasıyla gösterilen bir nezaket ve siyaset icabatıdır. Fakat bazan bu ziyaretlerde öyle hususiyetler, canlı merasim sahneleri görülür ki, bunların hiç bir zaman ne ziyaret formalitesi ve ne de protokol kaidelerine izahı mümkün olmaz. İşte Mister Edenin Türkiye'ye yapmış olduğu bu ziyarete kendisine Türk milleti tarafından gösterilen hüsünkabul, bu şekil formalite ve protokol kaidelerini çok aşan ve içten gelen gösterilere sebep olan ziyaretlerden birisidir. Bunun sebebinin düşünmeğe lüzum bile yoktur. Bir kere Türk milletinin hatıra ve hafızasında tarihte iki millet arasındaki dostluk izleri, işaretleri henüz silinmemiştir. Sanıyen bugünkü Türk-İngiliz dostluğunun mâna ve sumulü bütün millet tarafından çok iyi anlaşılması ve çok iyi kavranmıştır. Eğer bugün bir Türk - İngiliz ittifaki mevcutsa ve bundan bahsediliyorsa bilmek icap eder ki başka memleketlerde olduğu gibi bu ittifak ne bir partinin ve ne de bir hükümetin eseridir, malıdır. Bu ittifak sulhu zihniyet taşıyan, beşeriyetin refahını kolektif koklaşma ve anlaşmada arayan iki milletin bizzat yetkîleriyle anlaşmış olmasından başka bir şey değildir. Şu halde bu ittifak realitenin tam bir ifadesidir.

Hepimiz hatırlarız ki İtalyan—

Ankara, 28 [a.a.] — Maliye Vekili B. Fuat Ağralı, hazırlanmakta olan yeni bütçe dolayısıyla Anadolu Ajansına aşağıdaki beyanatta bulunmuştur :

—1941 mali yılı bütçesinin umumî yekünü 304 milyon 971 bin 662 lira olarak tesbit edilmiştir. İçinde bulunduğumuz 1940 senesine nazaran bu yekün 34 milyon 495 bin 341 lira bir fazlalık göstermektedir. Her şeyden evvel şunu tebarüz ettireyim ki bu yükseliş sivil hizmetlerin genişlemesinden mütevellit değildir. Aradaki fark başlıca millî müdafaa ihtiyaçları için yapılmış veya bu ihtiyaçlara karşılık tutulmuş muhtelif istikrazlar mürettebatının düyunu umumîye bütçesine konulmuş olmasından ve bütün fevkalâde menabimizi münhasıran millî müdafaa işlerine tahsis edebilmek üzere demiryolları inşaatı, nafia ve imar işleri gibi bazı hizmetlerin tekrar âdi bütçeye alınmasından hasil olmuştur.

[Devamı Üçüncüde]

Kripsin Ankaraya Gelişi

Londra 28 (A.A.) — müstakil Fransız ajansı bildiriyor.

Kripsin Ankaraya gitmesi siyasi mahfillerde büyük bir alâka uyandırmıştır. Taymis ve Deyiltelgraf gazetelerinin diplomatik muharrirleri bu gece Londrada ileri sürülen ve Sovyetler birliğinin ister Almanya'ya karşı, ister İngiltereye karşı harbe sürüklenmekten kaçınmak istediğine mütedair mütealelara iştirak etmektedirler.

Habeş mücadelesinde ve onu takiben senelerde Akdenizde sulhu, statukoyu muhafaza etmek imkânları gittikçe azalmağa başlamıştı. İtalyanın ihtirasları Akdeniz milletlerini ve Akdenizle alakalı milletleri mütemadi bir huzursuzluk ve endişe içine sevk ediyordu. Bu Deniz sahillerinde yaşayan her millet mütehakkim ve mütearrız bir ruhla eski Roma imparatorluğuna ihya etmek hülyalarına kapılmış bir diktatörün günün birinde kapusunu çalacağından, hayati menfaatlerine el uzatacağından şüphe etmiyor gibiydi.

İşte böyle bir vaziyet karşısında Akdenizde statukoyu korumak gayesiyle yapılmış olan Niyon anlaşması yine iki milletin büyük ve millî menfaatlerini korumak ve kayırmak gayesiyle Türk-İngiliz ittifakının vücut bulmasının nüvesini teşkil etmiştir. O günden sonra iki hükümet ve millet arasında yakınlaşma ve anlaşma mütemadi bir surette artmış ve nihayet bir ittifaka müncer olmuştur. Demek oluyor ki Türk-İngiliz ittifakı yalnız iki milletin yekdiğeri-ne karşı duymakta olduğu bir sevgi ve sempatinin neticesi değil, aynı zamanda millî menfaatlerinin en tabii ve en zarurî ihtiyaçlarından doğma bir ittifaktır. Onun içindir ki Türk-İngiliz dostluğu çok sağlam şartlar ve esaslar üzerine kurulmuş ve yaşamak hızını ve kuvvetini de iki milletin millî arzu ve heyecan kaynaklarından almaktadır. Bu sebepten eger sevimli ve sempatik İngiliz devlet adamına karşı Türk milleti büyük bir tezahürat yapmış bulunuyorsa bunun mânasını her şeyden evvel realitenin ifadelerinde aramak, bulmak lazımdır.

Resmî Tebliğ

Ankara 28 (a. a.) — Resmî Teblig: Ankaraya 26 Şubat 1941 tarihinde resmî ziyaretle gelen Büyük Britanya Hariciye Nazırı Ekselans Antoni Eden ve İmparatorluk Genel Kurmay Başkanı General Sör Jon Dil Türkiye Reiscümburu tarafından kabul buyurulmuşlar ve Başvekil Dr. Refik Saydam, Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ve Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak ile görüşmüşlerdir. İki hükümet Türk - İngiliz ittifakına tam bağlılıklarını müşahade etmişlerdir. Bu günkü beynelmilel vaziyet her cihetinden müteale edilmiş, Türkiye ve Büyük Britanyanın müşterek menfaatlarını yakından alakadar eden Balkan meseleleri hususî bir dikkat mevzuu olmuştur. İki hükümet bütün bu meseleler hakkındaki siyasetlerinde tam mutabakatlarını müşahade etmişlerdir.

Mühim Görüşmelere sahne olan Ankara

Ankara'da Türk - İngiliz görüşmeleri dün bitirildi

Balkan vaziyeti hususî tetkik mevzuu oldu; görüşmelerde tam bir mutabakat bulunduğu görüldü

Bulgar hükümeti İngiltere tarafından şiddetle protesto edildi

Londra 28 (a.a.) — Royterin diplomatik muharriri yazıyor : İngilterenin Sofya elçisinin beyanata vaktında yapılmış ciddi bir ihtar telâki edilmiştir. Bu beyanattan sonra Bulgaristan müb bir sebepler ileri süremez. Ve Bulgaristanda Almanların her hangi bir hareketi kendilerini mazur gösteremez.

İstanbul yolunda kaybolan İngiliz konsolosluk memurunun akibetinin süratle tesbiti hakkında da Bulgar hükümeti şiddetle protesto edilmiştir. (Sofyadaki İngiliz elçisinin beyanata 3 üncü sayfişizdedir.)

Sofya 28 (a.a.) — Utro gazetesi, yünlü maddeler, giyecek ve ayakkabı mübayaası için vesika usulunun 60 şehir ve kasabaya daha teşmil edildiğini bildirmektedir. Keza aynı gazeteye nazaran hükümet bir çok memurların silâh altına alınması üzerine devlet dairelerinde mesai saatinin uzatılması için bu dairelere se-lâhiyet veren bir karar ittihaz etmiştir.

Eden'in gazetecilere beyanata Nazır diyor ki

Türk milletinin her zümresinden gördüğüm hararetili kabul karşısında çok memnunum. Bütün bunlar İngiliz milletine beslediğiniz samimî dostluk hislerinden ileri geliyor.

Ankara 28 [a. a.] — İngiltere Hariciye Nazırı Eden bugün İngiliz büyük elçiliğinde Türk gazetecilerini kabul etmiş ve kendileriyle uzun müddet görüşmüştür. Bu görüşmeler esnasında şu beyanatta bulunmuştur:

— Her sınıf halk tabakası tarafından bana karşı gösterilmiş olan hararetili kabûlden son derece mütehasis oldum. Gerek adanada, gerek Ankarada bana yapılan tezahürattan daha dostane bir şey tasavvur olunamaz. Ben bütün bu tezahüratın Türk milleti tarafından Britanya milletine karşı duyulan hisleri temamlile ifade ettiğime eminim, bu samimî nümayişlere karşı gerek benim ve gerek General Dilin içten gelen minnettarlıklarımıza tercüman olursanız

bilhassa müteşekkür kalırım.

Yeni Türkiyeden görebildiğim şeyler bende pek büyük intibalar bırakmıştır. Bir milletin bugünkü şartlar içinde bu kadar büyük bir fedakârlıkla istikbalini kurmağa çalıştığını görmek hakikî bir ilham eseridir. Reiscümhurla, Başvekil ve diğer Vekillerle olan konuşmalarımızdan ve halkla yaptığımız temaslardan gayet hararetili hatıralar götüreceğim.

Türkiye'ye ilk defa 1921 de gelmişim. Aradan geçen bu müddet zarfında başarılı muazzam terekkilere beni hayrette bırakmıştır. Sözlerimi bitirmeden evvel sizlere ve gazetelerimize, memlekete olan bütün yardım ve muhabbetinizden dolayı bilhassa teşekkür etmek isterim.

Misafirlerimiz Dün akşam Ankaradan ayrıldılar

Ankara 28 (a.a.) — Üç gündür şehrimizde bulunmakta olan büyük Britanya hariciye nazırı Eden ve genelkurmay başkanı general Dil ile refakatlerinde bulunmakta olanlar bugün saat 19 da hususî trenle şehrimizden ayrılmışlardır.

İstasyonda Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, genelkurmay ikinci başkanı Asım Gündüz, Vekiller, Hariciye erkânı, Genelkurmay ve Millî müdafaa erkânı Ankaralı Vali ve belediye reisi ve büyük elçilerle elçiler ve elçilikleri ileri gelenleri tarafından uğurlanmışlar muhterem misafiri reisi cumur adına başyaverleri selamlamıştır.

Türk-İngiliz bayraklarıyla süslenmiş bulunan garda başta riyaseti cümhur bandosu olduğu halde bir kita asker ihtiram resmîni ifa eylemek üzere yer almış bulunuyordu.

Nazır ile General trenine binmeden önce kıtayı teftiş eylemişler ve erlerimizi "Merhaba asker" diye selamlamışlardır. Asker, "Sağol, diye mukabele etmiştir. Ve garın peronlarını dolduran binlerce halk en içten tezahürlerle ve „yaşa, varol, seslerile kendilerine karşı

[Devamı üçüncüde]

HAYAT PAHALILIĞI

İlaşe müsteşarlığı bunu tetkik edecek ve lüzumlu göreceği kararları alacak

Hususi muhabirimizden

Ankara 28 — İlaşe teşkilâtı bu gün bilfiil faaliyete geçmiş bulunmaktadır. Müsteşar Şefik soyer yeni vazifesine başlamıştır. Bu teşkilâtın memleketin iktisadi hayatında göreceği hizmetler ve alacağı yeni kararlar hakkında verilen malûmata göre, yeni müsteşarlık piyasası işlerini bir taraftan kendi memurlarıyla tanzim edecek, diğer taraftan ofisler vasıtasıyla doğrudan doğruya müdahaleler yaparak hayat pahalılığını tetkik ve takip edecek ve lüzum göreceği kararları alacaktır.

İktisadî konjüktür hareketlerini takib ederek fiyat mürakabesi bakımından icabeden mütealeları fiyat mürakabe müdürlüğüne bildirecek,

bilumum fiyat mürakabesinin daha ilmi esaslar dairesinde olmasına çalışacaktır.

Doğrudan doğruya müsteşarlığa bağlı olan bu etüd servisinin, işe teşkilâtının icraatında mühim bir rol oynayacağı beyan olunmaktadır.

Millî korunmakanunu yeni teşkilâtın muvaffak olmasını temin için hükümete geniş salâhiyet verdiğinden, icabederse icra vekilleri heyeti kararile her hangi bir daire veya müessesenin bu teşkilâta bağlanması kabil olacaktır. Teşkilât memurlarının tam bir dürüstü ile çalışmalarını ve fazla randmanlı olmalarını mümkün kılmak için onları terfih edecek imkânlar mev-

Kolonya'ya 56 ncı akın

Londra 28 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri Almanyadaki kolonyaya 56 ncı akınlarını yapmışlardır. Bu taarruz fevkalade şiddetli olmuş, 150 den fazla yangın kaydolunmuştur. Kolonya demir yolları fabrikaları ve petrol tasfiyehanelerile çok büyük bir merkezdir.

Londra 28 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği: kayda değer hiç bir şey olmamıştır.

cut bulunmakta, bu memuriyette geçirecekleri müddet filî hizmet sayılacağı gibi terfi ve tekaüdüde esas olacağı kabul olunmaktadır.

Fazla mesai ve muvaffakiyeti görülenlere, başvekilin tasvibile, barem kanununa göre alabileceklerini ücretlerden başka maktu tazminat vermek de mümkün olacaktır.

Tekerrür kaidesi

YAZAN : Üç Yıldız

REALİTE

Napolyon Piyemontelipleri tepeledikten sonra Avusturyayı da ezerek tek mil İtalyaya hâkim oldu ve Parise otuz milyon frankla en değerli sanat eserlerinden 300 tablo gönderdi. Prusya'yı mağlûp etti, 1806 da Berline girdi. Rus ordusunu münhezim etti. Zaten 1798 de Mısırdaki zaferi de zaptetti.

Artık bütün Avrupa, hatta şimali Afrika Napolyona boyun eğmişti. Fakat İngiltere inad ediyordu. Deniz hâkimiyeti İngilterenin elinde olduğu için Napolyon İngiliz adalarına hücum edemiyordu. O zaman, esasen çizmeleri altında inliyen, Avrupalı kendisine bağlayarak İngiltereyi tek bırakmak teşebbüsüne girişti. Tarihte pek meşhur olan (Kara Ablukası) budur.

İçinde yaşadığımız hâdiseleri Devamı üçüncüde

RÖPORTAJ

Yeşil Türkiye'ye doğru

Tarsus bataklıklarında yükselen Okaliptüs ormanları

Ben, Okaliptüs denilince - neye yalan söyleyeyim - Lotüs, Kirizantem, Bananas ve Akaju gibi ekzotik ve tropikal çiçek veya ağaç nevelerinden herhangi birisini anladım. Hâlâ bugün bile Okaliptüs kelimesinde; o iklimler aşırı uzak ve yabancı diyarların bayıltıcı renk ve kokularını sezer gibi olurum.

YAZAN
Kemal Askerî Başar

Mesela; Akasyalar, Palmiyeler ve Okaliptüsler; Çam, Ardıç ve Çınar ellerine düşmüş medarlı misafirler gibi gelir bana. Fakat, bütün bunlar, ancak bedîi tahayyülümün Okaliptüsü olmaktan ileri geçmiyormuş meğersin. Tarsustaki bir çok yıllık müşahedemle; Okaliptüsü bugün artık lüks ve ekzotik bir nebat olmaktan çok uzak bulunan hakiki ve yüksek değerini az çok anlamış oluyorum. Hatta bu kadarını anlayış bile ne tatlı bir sevinç veriyor insana bilerseniz.. Bu sevinç yerinde mi bilmem, lakin bana öyle geliyor ki, her bakımdan son derece önemli olan bu ağaç; er-geç sevimli yurdumuzda layık olduğu yüksek değerle benimsenecek ve böylece Sövtülerin, Meşelerin ülkesinde onun haşmetli otağı kurulmuş olacaktır. Evet kurulmuş olacaktır. Fakat nerede, ne zaman ve nasıl? Cevap hazır: Tarsusta iki yıl sonra, tam bir ihtisas ve yüksek bir teknikte..

İşte (Bugün) ün aziz okuyucularına yepyeni ve taptaze bir mevzu veya enteresan bir röportaj..

İçerisinde sarmaşıkların tatlı yeşillikleriyle yıkanan kâşık çardak alaca gölgelerin hülyalı bağrında bin renkli tebeşümlerle fıkrdaşan çiçekler.. Binlerce minik saksılar, tahta yastıklar ve sayısız okaliptüs fideleri; hepsi de yarınki büyük okaliptüs ormanlarının tatlı rüyaları mest.. Günün keskin ve yakıcı ışığı altında rüzgârla tatlı tatlı oynaşan boy boy okaliptüs fidanları; uzaklara doğru derinleşen Glosal bir dekor içinde ne hoş ne göz alıcı.. Yaslandığım hasır koltukta bir için kendimden geçeri gibi oluyorum. Şimdi koyu gölgeler, tatlı ışıklar, sıcak renklerle ve baygın kokular içli bir ürpertiyle bu geniş çardağın sihri havasını yoğuruyorlar.. Ve sonra başımı çeviriyorum, şimdi dekor tamam; sağında nereden geldiği pek belli olmayan güre ve kuvvetli bir ışık hüzmeyi, Atanın bronz büstünün tam altında ilâhî bir nur ve kutsî bir meş'ale halinde parıldıyor.. Derin bir huşu ile gözlerim tutuşuyor.. Bu gün ben Tarsusun okaliptüs fidanlığında hayatımın en duygulu anlarını yaşıyorum.

Okaliptüs fidanlığının genç ve enerjik mühendisi bay Gürsen'i dinliyorum:

— Evet diyor, şu fidanlıkta geçici heveslerin ve plansız teşebbüslerin asla yeri yoktur ve olmaz da.. Bu günkü fidanlıkta yarının büyük okaliptüs ormanları na ancak ehliyet ve fteknîğin rehberliği ile geçilebileceğini kim takdir etmez ki. İşte davanın ruhu burada, ehliyet ve teknik her teşebbüsü muvaffakiyetlere doğru uçuran kuvvetli kanatlardır. Yılmadan ve planla çalışsın..

— Öyle

— Öyleyse size şimdi - müsadenizle - Okaliptüsü ve bize okaliptüs yetiştirme teşebbüsünü, mahiyetini ve inkişaf safhalarını anlatayım.

— Çok teşekkürler.

Tevazu ile gülümsüyor, tok sevinde davasına inanışlarının hakimane edası var. Onu uslu bir talebe gibi dinlemekte devam ediyorum.

— Okaliptüs, genel vasıflarına göre; Palmiyeler' Muzlar, Limon ve Portakallar gibi (sıcak iklim) ağaçlarından sayılır. Maafevhalik iklimatı sayılı yani iklimi alıştırmaya ameliyesi ile okaliptüsü hemen her yerde yetiştirmek mümkün. Fakat bu ağacın sıcak ve ıslak iklimlerde daha kaliteli ve daha çabuk gelişmekte olduğunu da unutmamak lazım. Mesela palmiye nebatları iklim şartlarını taşıyan Çukurovamız için seçtiğimiz Gloplüs, Rostrata, Sitriyodara ve dada bazı nevelerinin tohumdan direklik ağaç haline almasına dört

sene gibi kısa bir müddet kâfi gelecektir.

Karabucaktaki iki senelik ağaçlarımız bu normal inkişaf seyirlerini takip ediyorlar. O halde okaliptüsü bu mntaka için şeceri âsli saymak yanlış bir telâki olmasa gerek.. Bu sebeple ilk verimli tecrübelerini Tarsus ta yaptığımız okaliptüsün diğer nevelerini de muhtelif mntakalarda iklimata etmek suretile bunlardan faydalanmak millî servetlerimiz bakımından büyük bir kazanç olacaktır. Şüphesiz.. Filvaki bu kolay bir iş değil. Çünkü bugün okaliptüsçülük uzun bir tecrübe ve derin bir vukuf isteyen mühim bir branş haline girmiştir. Yaprığı, çiçeği, kokusu haşebi kökü ve kabuğu bakımından hemen 1500 e evet binbeşyüze varan neveler ki okaliptüsçülük 40-50 senelik kısa bir mazi sine rağmen bugün dikkate değer bir (süje) sayılmaktadır. Umarım ki bu gidis ile Botanik ilmi, bir gün ona (Okaliptoloji) diye bir malikâne tahsis etmek mecburiyetinde kalacaktır.

— Evet, mesela papiroloji! Evet, Evet.. Okaliptoloji... papiroloji..Gülüştük, İşte ufak saksılarında okaliptüs fidelikleri; Nostaljik bir atmosfer içinde riyasız aykucuklarına dalmışlar gibi. Uzaklardan bir yonda kuşunun içli ve yorgun terennümünü derin duyur gibi oluyorum... şimdi genç mühendisin emin ve muzaffer; bakışları, Kozmik ışıklar gibi, bu narin fideliklerin Körpe varlıklarını kucaklıyor.. Onun, Okaliptüsler hakkındaki cazip izahları; benim için az çok yabancı olan bu mevzuu karşı derin sempatiyerimi uyandıran akıcı bir lezzet haline geliyor.

Bugün Okaliptüs, bir cins ağaç ismi altında yüzlerce nevin tek ve umumî ifadesi demektir. ve sonra her nevinin; toprağına; suyu na, hava ve irtifata intibâk etmesine göre aldığı isim aynı zamanda, kendi hususî vasıtalarının da hemen hemen markası sayılmakta. Mesela Globlüs.. Globlüs Okaliptüslerinin en meşhu-udur. Labiyadyer tarafından 1792 de Tasmanya da keşfedilen bu ağacın hayret verecek derecede çabuk büyümesi esaslı vasfıdır. Son kânunda dikilen on santimetre boyundaki bir globlüs fidanının, müteakip yılın ilk kânununda tam yedi metre irtifa bulduğu görülmüştür. Ve sonra, malarly cehennem olan bataklık mntakalarını tamamen kurutup oraların ratıp ve sımali havasını cevid bir hale sokması da Globlüsün her yerde kendini aratan yüksek değerlerinden birisidir. Bu ağacın yaprakları kokuludur. Eczahanelerde uzun zamanlardan beri kullanılmaktadır. Fakat onun yine en mühim hususiyetlerinden birisi, cevherinin fazla miktarda (Okaliptol)ü hamil olmasındadır. Marangozluk galasıcılık, tabaklık ve kâğıtçılıkta, ayrıca odun ve kömür olarak, istimalinde Globlüsün üstün vasıfları olarak kaydedebiliriz. Okaliptüsçülük (Devamı var)

— Evet, mesela papiroloji! Evet, Evet.. Okaliptoloji... papiroloji..Gülüştük, İşte ufak saksılarında okaliptüs fidelikleri; Nostaljik bir atmosfer içinde riyasız aykucuklarına dalmışlar gibi. Uzaklardan bir yonda kuşunun içli ve yorgun terennümünü derin duyur gibi oluyorum... şimdi genç mühendisin emin ve muzaffer; bakışları, Kozmik ışıklar gibi, bu narin fideliklerin Körpe varlıklarını kucaklıyor.. Onun, Okaliptüsler hakkındaki cazip izahları; benim için az çok yabancı olan bu mevzuu karşı derin sempatiyerimi uyandıran akıcı bir lezzet haline geliyor.

Bugün Okaliptüs, bir cins ağaç ismi altında yüzlerce nevin tek ve umumî ifadesi demektir. ve sonra her nevinin; toprağına; suyu na, hava ve irtifata intibâk etmesine göre aldığı isim aynı zamanda, kendi hususî vasıtalarının da hemen hemen markası sayılmakta. Mesela Globlüs.. Globlüs Okaliptüslerinin en meşhu-udur. Labiyadyer tarafından 1792 de Tasmanya da keşfedilen bu ağacın hayret verecek derecede çabuk büyümesi esaslı vasfıdır. Son kânunda dikilen on santimetre boyundaki bir globlüs fidanının, müteakip yılın ilk kânununda tam yedi metre irtifa bulduğu görülmüştür. Ve sonra, malarly cehennem olan bataklık mntakalarını tamamen kurutup oraların ratıp ve sımali havasını cevid bir hale sokması da Globlüsün her yerde kendini aratan yüksek değerlerinden birisidir. Bu ağacın yaprakları kokuludur. Eczahanelerde uzun zamanlardan beri kullanılmaktadır. Fakat onun yine en mühim hususiyetlerinden birisi, cevherinin fazla miktarda (Okaliptol)ü hamil olmasındadır. Marangozluk galasıcılık, tabaklık ve kâğıtçılıkta, ayrıca odun ve kömür olarak, istimalinde Globlüsün üstün vasıfları olarak kaydedebiliriz. Okaliptüsçülük (Devamı var)

AMERİK

YAZAN:
M. Şevki Yazman

Şarkî Afrikada İtalyanların büyük emekleri ve masraflarla vücuda getirdikleri müstemlekeler (Eritre, Habeşistan, Somali) bugün gövdeden ayrılmış yağlı bir but şekli göstermektedirler.

Öylesine bir but ki, dört bir taraftan İngiliz imparatorluğunun ve Habeş hükümdarlığının kuvvetleri kemirmeğe başlamıştır.

Kabul etmek lazımdır ki bu kemirici kuvvetlerin mecmuu dahî İtalyanların bu müstemlekelerde bulundukları ana vatan ve müstemleke ordusunun beşte biri derecesinde oldukları dahî şüphelidir. Ancak asırlarca bu işlerde pişmiş ve tabiye ve malzeme üstünlüğü ile, miktarları çok, fakat mânevîyatı bozuk orduları altetmeyi âdetâ sanat ittihaz etmiş İngilizler için

Dünyada Neler Oluyor?

Kış ve ilkbahar yanyana

Bu sene Avrupada kış çok şiddetli olmuştur.

Buna mukabil Sibiryanın bazı mntakalarında havalar ilkbaharı andıracak kadar ılık geçmiştir. Son haftalar zarfında Sibiryanın Krasnoiak havalisinde termometre nakıs 30 dereceden sıfırdan yukarı 6 dereceye çıkmış. Buzlar çözülmüştür. Bu halavide tam bir bahar havası hüküm sürmektedir.

Sibiryanın diğer kısımlarında kış bütün şiddetle hüküm sürmektedir. Ekseri yerlerde termometre sıfırdan aşağı 36 derecedir.

Lâle soğanı ile beslenen inekler

Hollanda, tereyağı ve peyniri bol olan bir memlektir.

Hollandada inek fazladır. Fakat bunları beslemek için lazım gelen maddeler hariçten getirilir. Şimdi Hollanda-bloka altında bulunduğundan ineklerine hariçten yiyecek getirtiliyor. Bu sebeple inekler aç kalmak tehlikesine maruz bulunuyorlar.

Inekleri aşıktan kurtarmak için bir çare bulunmuştur: Bunlara çiçek soğanları yediriliyor... Hollanda lüle memleketidir. Her tarafında lüle tarlaları vardır. Bu sebeple lüle soğanı boldur. Şimdi ineklere yedirilen bu soğanlardır.

Lüle soğanları inekleri ancak bir müddet besleyebilecektir. Diğer taraftan lüle soğanı yiyen ineklerin sütleri soğan kokacaktır. Bir zamanlar Hollanda ineklerinin sütleri çok güzel kokardı. Şimdi soğan kokan sütler ve bunlardan yapılan tereyağları hoş gitmemektedir. Diğer taraftan ineklerden bir kısmının soğanı hazmedemeyerek hastalandıkları bildiriliyor.

Çok Eski Bir Kolye

Danimarka arkeolojî bakımından çok mühim bir keşifte bulunulmuştur.

Bir köylü tarlasında çalışırken eski bir vazı bulundu. Vazonun içinde muhtelif boyda birçok kehribar vardı. Bütün bunlar delinmiş ve bir kolye olmak üzere hazırlanmıştı.

Skive müzesi müdürü, bulunan vazoyu ve kebribalari tetkik etmiştir. Müdür on bin kehribardan mürekkep bu kolyenin tarihin kaydettiği zamana ait olduğunu görmüştür. Kolye ve vazı müzeye nakledilmiştir. Bu keşif binlerce sene evvel kadınların kolye kullandıklarını göstermektedir.

Belçikalıların Zayıfatı

Harpte ölenlerin ailelerine yardım etmek için Brükselde bir idare tesis edilmiştir.

Bu idarenin yaptığı tedkilere göre Belçika askerlerinin zayıfatı 75 bindir. Sivil halktan 5,995 kişi ölmüştür.

DAHİLİ HABERLER

Umumî Meclis Dün Son Toplantısını Yaptı

Yeniden Bir Köy Ve Teşkilâtı Bir Nahiye Kuruluyor

Vilâyet Umumî Meclisi dün saat 15 de Valimiz B. Faik Üstün'ün başkanlığında son toplantısını yaptı.

İlk önce, Osmaniyenin Rızaie mahallesinde hususî idareye ait 28 dönümlük sahannın satılmasına, tahsisat harici sarfedilmiş olan 693 lira 78 kuruşluk zimmetin affına ittifakla karar verilmiştir.

Osmaniye ile Kadırlı kazaları arasındaki bazı köylerin bağliık durumları hakkındaki evrak üzerinde dahiliye Encümenince alınan karar okunmuş ve Kadırliden Osmaniyeye geçirilmesi istenen dört köye ait muamele tekemmül etmiş bulunduğundan Umumî Meclisçe kabulü kararlaştırılmıştır.

Hacıkirı istasyonu civarında yeniden bir köy kurulmasına dair olan ve Karaisalı kaymakamlığında gelen evrak üzerine Vilâyet İdare heyetince alınan karar tedkik edilmiş ve tekemmül eylediği görüldükçe meclisçe kabul olunmuştur. Bu köye, Hacıkirı istasyonuna izafeten Hacıkirı köyü ismi verilecektir.

Yine dünkü toplantıda Ceyhanın Köseli köyünde tam teşkilâtli bir nahiye vücade getirilmesine dair evrak üzerinde idare heyetince alınan karar tedkik edilmiş, Köseli köyü ile civarındaki 18 köy dahil olmak üzere bir nahiye

merkezi kurulması kararlaştırılmıştır.

Gelecek sene için ihtiyatî bir tedbir olarak bütçe fazlalığından yol ve mektep inşası için 100 bin liralık tahsisat alınması için encümen salâhiyet verilmiştir.

Toplantıda gizli reyyle daimî encümen azalığı seçimi yapılmış ve asillere Fevzi Oldaç, Nevzat Güven, Dede Gürsal, Zeki Akçal ve yedeklere de Mehmet Eren, Dede Güvel, Hilmi Çamurdan, Osman Burgaz seçilmiştir.

Umumî Meclis 942 yılı 20 şubatında toplanmak üzere dağılmıştır.

Görünmez Kaza

Bir çocuk kazaen ateş alan bir çiftenin kurşun ile öldü

Kayış köyünde evvelki gün feci bir kaza olmuş, bir çocuk av tüfeği vurularak ölmüştür.

Kayış köyünde Yahya oğlu Hıdır, avdan dönerken bir hen-deği atlamak istemiş, ayağı kaymış ve omuzundaki dolma çifte ateş almıştır. Çıkan kurşun, önünde gitmekte olan aynı köyden 9 yaşlarında Kemal karına saplanmış ve zavallı çocuğu derhal öldürmüştür.

Hıdır yakalanmış, adliyyeye teslim olunmuştur. Hadise etrafında tahkikat açılmıştır.

Kısa Haberler

İzmir — Mustafa Çabuk n a m n d a bir eczacı kalfası kıskançlık yüzünden altı aylık hamile karısı 30 yaşında İsmetî bıçaklıyarak öldürdü, 22 seneye mahkûm oldu. Mahkûm ifadesinde "onu çok sevirdim. Şiddetle kıskanıyordum, hiç bir fenalığı görmedim. Fakat şüpheleniyordum. Kendisini evde aradım bulamadım. Komsuya gitmiş orada buldum. Eve dönünce münakaşa ettik ve hadise vukubuldu, demiştir.

Ödemiste fiat mürakabe k a n u n u n a aykırı olarak 9 kuruştan arpa satan zahireci Raşid iki sene sürgün ve 500 lira para cezasına mahkûm edilmiştir. Mevcut 128 çuval arpası da müsaderede edilmiştir.

Sihhat ve İçtimai Muavet Vekâleti müfettişlerinden doktor Rifat Dedeoğlu Çorum sihhat ve içtimai muavenet müdürlüğüne, hıfzıssıhha işleri dairesi umumi ve mahalli sihhat işleri şubesi müte-hassısı doktor Kemal Önce 70 lira maaşla sihhat ve içtimai muavenet müfettişliğine naklen tayin edilmiştir.

Devlet şurasında münhal bulunan ikinci sınıf muavinliklerine Şükrü Savaşeri, Samim bilgen, Ramis Öngür; üçüncü sınıf muavinliklere Nezahat yürekli, Fahri Canbulat ve bunlardan açılan birinci sınıf mülazimliklere de Kâmrân Dinç ile Leman Akıyollu terfien tayin edilmişlerdir.

Profesör Afet

Dün Mersinde tetkiklerde bulundular

Profesör bayan Afet ve talebeleri dün sabah Mersine gitmişler ve tetkikler yapmışlardır. Mersin belediye reisi profesör şerefine bir ziyafet vermiş, ziyafette Vali parti ve belediye reisleri hazır bulunmuş.

Bayan Afet ve talebeleri aynı gün 17 trenle şehrimize dönmüşlerdir.

Belediyelerde ihtisas mevkileri

Dahiliye Vekâletinden Vilâyete gelen bir tamimde, ihtisas mevkilerine tayinleri İcra Vekilleri heyetince tasdik edilmiş bulunan Belediye memurlarının maaş veya ücretlerinin 3968 sayılı kanun hükümlerine göre, tediyesinin icap ettiği bildirilmiştir. Ancak kadroları ihtisas mevkii haiz olduğuna dair İcra Vekilleri heyetince tasdik edilmiş bulunan belediye memurları kıdem ve ehliyetleri itibarile maaş veya ücret alabileceklerdir.

Kadırlide fare ve domuz mücadelesi

Şubat ayı içinde Kadırlide 1480 hektar fareli arazide 500 hektarı istirikinlenmiştir. Domuz mücadelesine devam edilmektedir. Şubatın son 15 günü içinde burada 175 domuz öldürülmüştür.

SPOR

İzmir'de Yapılacak İnönü Kır Koşusu Nasıl Olacak ?

Martın 30 unda İzmir'de İnönü koşusu Türkiye birincilikleri yapılacağı evvelce yazılmıştır.

Koşuların ne şekilde yapılacağı ve koşulara iştirak şartları hakkında hazırlanan program şudur :

1 — Türkiye Kır Koşusu birinciliği, İnönü Koşusu namı altında 30 mart 1941 pazar günü saat 15 de İzmir'de 7500 metrelik bir mesafe üzerinde yapılacaktır.

2 — Bu koşuya bölge birinciliklerini yapmış olan bölgelerin birinci kategori temsili takımları iştirak edeceklerdir.

3 — Koşu parkuru Halkevi ile Alsancak arasındır.

4 — Bölgeler dörder kişilik takımlarla temsil edileceklerdir.

5 — Birden fazla takım götürülen bölgeler bu takımların masraflarını bölgece öderler.

6 — Koşuya şahsen iştirak etmek isteyen atlet kendi masrafını verecektir. Eğer 1 ci den 12 ciye kadar netice alırsa masrafı Genel direktörlükçe verilir.

7 — Birden fazla takımla veya şahsen iştirak edildiği takdirde 15 - 3 - 1941 tarihine kadar telgrafla Bölge Atletizm Federas-

yonunu haberdar edeceklerdir.

8 — Müsabaka 7500 metre olduğundan 7 dakika 30 saniye sonra koşuyu bitirenler hiç bir tasnife dahiledilmezler.

Bölgelerde İnönü Koşusu

1 — 23 - 3 - 1941 pazar günü Bölgelerde 6000 metrelik bir İnönü koşusu yapılacaktır.

2 — Her bölge bu koşuya azamî atlele iştirak edeceklerdir.

3 — İzmir atletleri doğrudan doğruya " Türkiye İnönü Koşusu " na gireceklerdir.

4 — Türkiye İnönükoşusu birincilikleri aynı gün İzmirde yapılacağından, Bölgeler temsili takımları ile ayrıca İzmir'de koşacaklardır.

Koşunun neticeleri bir hafta zarfında Federasyona bildirilecektir.

Kars mebusu şehrimizde

Kars mebusu B. Kahraman Arıkl şehrimize gelmiş ve gazete mizi ziyaret etmiştir.

Halkevimizin çaylı toplantısı

Halkevi tarafından bu akşam saat 18 de, Halkevi salonlarında bir çaylı toplantı tertip edilmiştir.

Şarkî Afrikadaki Kemirme Tabiyesi

bu harekât gayet kolay olduğu gibi, harp harekâtı bakımından da çok meraklidir.

Evvelâ İngilizler harekâtı bir mntakadan, bir yerden yapmıyorlar. Bunda muhakkak ki ikmal ve sevku idare müsükülü vardır. Fakat bu geniş eraziye İtalyan kuvvetlerini de yadıkları için, onları da her tarafta zayıf düşürmektedirler.

Yalnız teşebbüs mütearrızın, yani İngilizlerin elindedir. Kuvvetli veya zayıf taarruz yerlerini o tayin eder.

Binaenaleyh kendisi için ehemmiyetli gördüğü noktaya icabı kadar kuvvet topharak saldırdığı vakit müdafî, yani İtalyanlar o noktaya ekseriya bu derece kuvvetle yığılmazlar. Binaenaleyh zayıf kalırlar ve Afrikadaki geniş mesafeler dolayısıyla diğer yerlerden kuvvet getirmeğe vakit bulamadan orada mağlûp olurlar.

Aynı tabiye bu defa da başka bir yere tatbik olunur ve bu

suretle daima kuvvetçe müdafîin altında bulunmakla beraber muvaffak olunur ve yer kazanılır. Bu şekilde bence en güzel isim kemirme tabiyesi,dir. Zira kemirme de kuvveti az mahlûkların devamlı kuvvet sarfiyle bir şeyi silip süpürmesinde derler.

Dünya üzerinde bu kadar muazzam işleri bulunan İngilizlerin Şarkî Afrika'ya büyük kuvvetler yığılması beklenemez. Buradaki düşman kuvvetinin de hali ve keyfi üzere bırakılması doğru olmayacağına göre bu tabiyenin en muvaffik olduğuna şüphe yoktur. Kaldığı ki bu tabiye, yani bu kemirme dolayısıyla bir taraftan düşman zafatı uğraklar, diğer taraftan kazanılan erazi, igtinam edilen silah ve mühimmat dolayısıyla Habeşliler ve İtalyanlardan memnûn olmayan diğer yerli ehalinin teşkilâtlandırılması yüzünden İngilizlere taraftar kuvvetler artar ve zamanla kemirme daha süratlenir ve çok-

mevi intaç eder.

Şimdiki halde İngilizlerin üzerinde en fazla durdukları ve kuvvet teksif ettikleri yer şüphesiz Eritredir. Çünkü İtalyanlara en sadık ve nisbeten en iyi orduyu veren burası olduktan başka Kızıldeniz sahilindeki Musavva'ya kadar inmek Şarkî Afrika'ya karşı hareket yapacak kuvvetlerin ikmallerini denizden ve bu liman vasıtasile yapmak imkânını verecektir. Ayrıca İtalyanları da mühim depo ve stoklara malik bir üstün mahrum bırakacaktır.

Bir defa Musavva düşer ve Şimali Eritre alınırsa bu kemirme işini daha küçük kuvvetlere terkederek Orta Şarkta İngiliz ihtiyatını daha fazla arttırmak kabil olur. Sonra da karadan ikmal müşkülâtı tamamen kalkar, Musavva vasıtasıyla ve demiryolu sonra da iyi bir kara yoluyla Habeş içerilerine kadar ikmal imkânları temin

[Devamı üçüçüde]

HARİCİ HABERLER

Maliye vekilinin mühim beyanâtı

(Baştarafı birincide)

Mamafih adı bütçeye yapılan bu ilâvelerin öntümündeki senelere olan tesiride hesap edilmiş ve fevkalâde ahval zail olduğu zaman adı bütçe yekünunun normal varidatımızla karşılanabilecek miktar dahilinde kalması mümkün olabileceği neticesine varılmıştır.

Uzun müddetten beri devam eden Avrupa harbinin bütçe bakımından memleketimizde iki türlü tesiri olmuştur. Bir taraftan başta gümürük vergisi olmak üzere it-halâtla alakadar bazı varidat kalemlerinde mühim bir tenakus husule gelmiş, diğer taraftan memleketimizin emniyeti için alınmasına lüzum görülen tedbirler devlet masraflarının ehemmiyetli nisbette yükseltmiştir.

Bu iki taraflı müşkilât karşısında geçen sene bazı tasarruf tedbirleri ilâveten, adı bütçe için bir kısım vergi ve resimler zamlar yapılmış, fevkalâde varidat menabii de, yeni karşılıklar bulmak suretile tevsî olmuştur. Aldığımız tedbirler ve bu tedbirler almakla istihdaf ettiğimiz gayelerin memleketin iktisadi bünyesine ve halkımızın arzusunun azami derecede uygun olduğunu tatbikat teyit etmiş bulunmaktadırlar.

Umumî vaziyetin seyri öntümündeki sene içinde aynı mahiyette yeni bazı tedbirler alınmasını zaruri kılmaktadır. Bir kısmı adı bütçede ki fazlalığı, bir kısmı da milli müdafa ihtiyaçlarına sarf edilen fevkalâde tahsisatı karşılamaya matuf bu tedbirler ait lâyhalar bütçe ile birlikte büyük millet meclisine takdim edilmek üzere başve-kâlete verilmiştir.

Şimdilik 83 milyon liraya bağlı olan felkalâde tahsisat kısmen mevcut menabii ile, kısmende son senelerde büyük bir rağbete mazhar olduğunu memnuniyetle gördüğümüz dahili istikraz tahvilleri ihraç ve buna müşabih mühtelif tasarruflara blokman bulmağa matul kolaylıklar gösterilmesi suretile karşılanacaktır.

Sulhun korunmasında, emniyet ve istiklâlimizin muhafaza ve mudafaasındaki kıymet ve ehemmiyeti takdir eden halkımızın bu yolda aldığımız ve her zamanki gibi iktisadi bünyemizin icaplarına uygun olmasını azami derecede göz önünde bulundurduğumuz yeni tedbirlerin muvaffakiyetle tatbiki için kendilerine tevcih eden vecibeleri seve save ifa edeceklerinden eminin.

Misafirlerim z Ankaradan ayrıldılar

(Baştarafı Birincide)

duydıkları sevgiyi ifade eylemişlerdir. Halkın bu tezahüratı bilhassa trenin hareketi esnasında son haddine varmış, dost ve mütefik devlet mümessilleri bu samimi hava içinde şehrimizden ayrılmıştır.

Misafirlerimiz bugün şehrimizden ayrılmadan evvel halkevine giderek evi gezmişler ve burada mektep talebelerine verilmeğe olan temsilde hazır bulunarak milli oyunları seyretmişlerdir. talebeler mütefik devlet mümessillerini aralarında görmekte duydıkları sevinci sık sık alkışlamak suretile izhareylemişlerdir.

Tekerrür kaidesi

(Baştarafı ikincide)

okuyor gibiyiz. Napolyonun isimle Avusturyanın, İtalyanın, İspanyanın, Rusyanın isimlerini ve yerlerini de-ğiştiriniz; tablo ayndır.

Maksad ve hedef de aynıdır. Bu itibarla belki başka bir isimle 21 İkinciteşrin 1805 tarihli Tarafalgar muharebesinin tekerrürüne de şahid olacağız.

Görülüyor ki Avrupa kıtasının kuvvet zorile istilâ edilecek galibin programına göre kullanılması yeni değildir. Kezalk İngiliz adalarının tercidine teşebbüs de yeni değildir. İhtiyar tarih bütün bu teşebbüsleri görmüş, geçmiş ve neticelerini şahifelerine kaydetmiştir.

18 Haziran 1815 de Vaterloda kendisini İngilizlere teslim mecbur olan Napolyon bir harp esiri sayılmıştır. İngiltere Napolyona "Avrupanın emniyetini tehlikeye düşüren adam," nazirle bakıyordu. Napolyon 1821 de Sent-Elen adasında bütün mazisile beraber gömüldü ve Avrupa yine eski Avrupa oldu.

Norveç, Danimarka, Holanda, Belçika, Polonya, Çekoslovakya, Fransa hatta Avusturya behemehal dirilecektir.

Romanyayı zan etmiyorum; çünkü ölüdürülmemiş. İntihar etmiştir. Şimdiden sonra, intihar edecek Balkanlı bir devlet daha çıkarsa Romanya bakarak o da âkibetinden şüpheye düşmemelidir.

Şarkî Afrikadaki kemirme tab yesi

(Baştarafı ikincide)

edilmiş olur.

Bu vaziyette İtalyanlar için en muvafik hareket, kuvvetlerini merkez viz vaziyette toplayarak emniyetle müdafa edebilecekleri kadar bir yerde müdafa tertibatı almalarıdır. Fakat bu takdirde hakim oldukları erazi küçülecek ve ikmâl ve işe kaynaklarının sahası bütün bünye daralacaktır. Bu tehlike dolayısıyla onların da kemirme tabyesini hissetmekle beraber bu n boyun egmeleri mukadder addedilebilir. Hem buradakiler ve hem de ana vatanda oturan İtalyanlar kemirmeden mütevellid dış seslerini her an duyacaklar ve fakat bu noktaya elleri ve kolları uzanamayacağı için izdirap içinde mukadder akabeti beklemekten başka bir şey yapamayacaklardır.

Adana Ziraat Mektebi Müdürlüğünden

Adana Ziraat ve Makinist mektebi talebeleri için metresi 660 kuruş muhadden bedelli Hereke fabrikasının 821 takdir numaralı lâcivret kumaşından 388 metre 26-2-941 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 12-3-941 günü saat 14.30 da Ziraat Müdürlüğünde toplanacak komisyonla yapılacaktır.

İsteklilerin 2490 sayılı kanuna göre lâzımgelen vesaiki ve yüzde 7,5 muvakkat teminatlarla birlikte mezkûr gün ve saatta komisyonunda bulunmaları.

490

26-1-4-9

İstikamet eczanesi

(Hükümet yanında)

TAKVİM

1 Mart 1941
CUMARTESİ

YIL: 1941 - AY:3 Gün:60 Kasım 114
Rumî 1356 - Şubat 16
Hierî 1360 - Safer 2

Vasfi Orgun MERSİN

İthalât - İhracat Komisyon

GÜVEN

Sigorta Sosyetesii
Mümesilligi

(Devamı var)

Mugadiçyonun zaptı

İtalyanlar mukavemet etmedi Malta üzerine 80 tayıre ile müthiş bir hücum yapıldı

Nairobi 28 (a.a) — Neşredilen bir İngiliz tebliğine göre, Mugadiçyonun zaptı esnasında düşmanın mukavemeti karşılanmamıştır. 25-26 şubat gecesi doğu Afrika kuvvetleri liman istikametinde seri bir ileri hareketi ypmışlardır. Düşman kıtaları Mugadiçyoyu tahliye ettiklerinden şehirden hasar vukua gelmemiştir. Esirlerin sayısı devam etmektedir. Bir tarafta İtalyan ve yerli askerleri imparatorluk kuvvetlerine teslim olmuştur.

Mugadiçyonun zaptı ordu, donanma ve hava kuvvetlerinin işbirliği sayesinde olmuştur.

Maltağa taarruz

Kahire 20 (a. a) — Ortaşark İngiliz hava kuvvetlerinin tebliği:

Doğu İtalyan Afrikasında ordunun hareketına müzaheret devam edilmiştir. Keren, Assab ve Musavvada hedef tutulan mntikalar bombalanmıştır.

Adisababa civarında bir köprü tahrip edilmiştir. Düşman Malta üzerine 40 kadar avcının himayesinde 40 bombardıman tayıresile hücum etmiştir. Askerî bir bina hasara uğramıştır. Bu hücum esnasında 7 düşman tayıresi düşürülmüş ve diğer bir çoğu da hasara uğratılmıştır. Üç avcımız kayıptır.

Nairobi 28 (a. a) — Cenup Afrikası hava kuvvetlerinin tebliği:

Bombardıman tayırelerimiz Lug Ferrandideki mühtelif hedefleri bombardıman etmişlerdir. Diğer bombalanan hedefler arasında Manderadaki hava meydanile kışlalar vardır.

Eritrede harekât

Hartum 28 (a.a) — Eritredeki İngiliz kuvvetleri Keren'in 50 kilometre kadar şimalinde bulunan Kelemi'ti düşman mukavemetine maruz kalmadan işgal etmişlerdir. Keza bir İngiliz kola da Kelemi'tin 80 kilometre kadar şimalinde kâin Nafka'yı ele geçirmiştir.

Kahire 28 (a.a) — Verilen malûmata göre, Libyadaki İngiliz motorlu kuvvetlerine mahsus ileri kol tarafından Alman olduğu zan edilen bir düşman motorlu keşif kıtasının püskürtüldüğü yer Ageylanın garbindedir. Ageyla Bingaziden 225 kilometre mesafededir.

Adene hücum

Aden 28 (a.a) — 9 Hafta süren sükûnetten sonra Adene dün bir hava hücumu yapılmıştır. Hasar yoktur.

Viranşehirde sifadlama işleri

Cenup mntakasında halis kan arap at ve kısıraklarına yapılacak sifad işleri için merkez veterineri B. Hakkı Doğu Viranşehirde gidecektir. Bu havalide Türkiyenin en mükemmel nadide halis kan arap atları ve kısırakları mevcuttur. Buralarda üç seneden beri sunî sifa yapılmakta ve iyi neticeler alınmaktadır.

Bulgar toprağı

Sofyadaki İngiliz elçisi ayrıldığı gün Harp sahnesi olacak

ANADOLU AJANSI

Sofya 28 — İngilterenin Sofya elçisi Rendel gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

"Eğer Bulgaristanın bitaraflık vaziyetini kaybedecek olursa bu tamamen Almanyan hatası yüzünden vukubulacaktır."

Elçi İngilterenin, Bulgaristanın bitaraflığını ihlâl etmek niyetinde olmadığını ve bu memleketin harbe sürüklenmemesini temenni eylediğini söylemiştir.

Rendel, yüzlerce ve belki de binlerce Alman sivil olarak Bulgaristana girdiğinden şüphe edilemeyeceğini ve bunların mutahassıs ve Bulgar ordusunun meşrû muallim ihtiyacından fazla olduğunu ilâve etmiştir.

Elçi Bulgaristanı, ancak bu memleket Alman kontrolü altına geçtiği veyahut mütefiklere karşı yapılacak harekât için bir üs olarak kullanıldığı zaman terkedeceğini söylemiş ve "Ben hareket edersem Bulgaristan harp sahnesi olmak tehlikesine maruz kalacaktır. Bulgarları böyle bir halden korumak için elimden gelen her şeyi yapacağım." demiştir.

İngilizler bir Fransız şilebini tevkif ettiler

Vişi 28 [a. a.] — Fransız Bahriye nezaretinin tebliği:

Muz hamulesiyle Kazablankaya gitmekte olan Fort - Fişevans Fransız şilebi Afrika sahili açıklarında İngiliz kuvvetleri tarafından tevkif edilmiştir.

hiç doğru bir rakam vermemişlerdir.

Bu taarruz hakkında neşredilen tebliğlerde Luka limanına yapılan taarruzlarda bazı hangarların da hasara uğratıldığı bildirilmektedir. Bir defa, hangarlarda tayıre bırakılmadığı gibi eşhas binalarında da her zaman adam bulunmaz. Meydanlarda tayıreler uçuşturularak mani olmayacak derecede geniş aralıklarla bulunuyorlar. Diğer taraftan, havadan yapılacak bombardımanlarda, bomba parçalarından müteessir olmaları için her tayırenin üç taraflı kum torbaları veya divarlarla çevrilir. Bunun için yerde bulunan tayırelerin tahribi gayet güçtür. Tam isabet olsa bile ancak bir tayıre tahrip edilebilir.

Hangar ve binaları tahrip etmek büyük bir muvaffakiyet sayılmıyacağı gibi meydan sahında husule getirilecek tahribat da hususi amele kafileleri tarafından çabucak tamir edilebilir. Görülüyor ki bir tek meydana 80 tayıre ile yapılan taarruzda ikâ edilen hasar taarruz eden kuvvetin cesametine uygun değildir.

- Radyo Gazetesi -

İtalyan bu politikaya ne derece riayet ettiği meydana çıkmıştır. İtalya harbe kendi arzusuyla girdiğine göre faşist rejiminin hazırlıksızlığını mazeret olarak ileri sürmesi aykırı bir harekettir.

Hatırlardadır ki: Çörçü söylediği bir nutukta Musoliniye gönderdiği mektubu da işte etmişti. Bu mektupta Çörçü harbe girmemesi için Musoliniye yalvarıyordu. Halbuki Musolini Venedik sarayının balkonundan en mühim kararlar verilmenin zamanı geldiğini söyleyerek harbe girmişti.

Afrika harekâtı

Şarkî Afrikada, Eritre ve İtalyan somalisine karşı ya-

pılan muhtelif harekât muvaffakiyetle inkişaf etmektedir. Şimdi Eritrenin en mühim noktalarını zapt etmiş olan kuvvetler Keren şehrinin 20 kilometre doğusunda bulunuyorlar.

Keren müdafilerinin ısrarla mukavemet göstermeleri artık beklenemez. Mukavemette ısrar ettikleri takdirde esir düşmeleri muhakkaktır. Kerenin sukutiyle Asmara yolu açılacak, Asmara'nın işgali ile Eritrenin işgali tamamlanacaktır.

Buradaki kuvvetlerin, Eritrenin işgalini tamamladıktan sonra Tana gölünün şimalinden hareket etmiş olan kuvvetlerle işbirliği yapmak suretiyle şimali Habeştan işini bitirmeleri kuvvetle muhtemeldir.

Gojan mntakasında harekât yapan Habeş vatanperverleri yürüyüşlerine muvaffakiyetle devam ediyorlar.

Habeş İmparatorunun bizzat bu kuvvetleri idare etmekte olması pek muhtemeldir. Habeştanın yakın bir zamanda Habeş vatanperverlerinin eline geçmesi büyük bir ihtimal olarak görülmektedir. Zira anavatanla irtibatları kalmıyan buradaki İtalyanların bir çok cephelelerde harbi idame ettirmeleri çok müşküldür.

Malta hücumu

40 Alman bombardıman tayıresi 40 Alman avcısının himayesi altında Maltanın Luka limanına taarruz etmişlerdir. Taarruzun bu kadar kuvvetli av himayesinde yapılması Maltada İngiliz av tayırelerinin çok kuvvetli olduğunu göstermektedir. Bu taarruzdan üç saat sonra büyük bir av tayıre filosunun, refakatinde bir Kızıl haç tayıresi olduğu halde ada civarında uzun müddet dolaşması, düşürülen yedi Alman tayıresinden başka daha bazı Alman tayırelerinin üslerine dönmediklerine işaretir.

Alman ve İtalyan tebliğlerine göre, Luka meydanında 10 tayıre tahrip edilmiştir. Bu rakama hiç de inanmıyoruz. Zira şimdiye kadar Alman ve İtalyan tebliğleri

Harp ve Diplomasi

Türk İngiliz dostluğu

Her iki hükümet, birbirlerine karşı olan bağlılık paklarının sağlamlığını müşahede ettiler

İki gündenberi Türkiyenin muhterem misafiri bulunan büyük Britanya imparatorluğu hariciye nazırı Antoni Eden ile imparatorluk kuvvetleri genel kurmay başkanı Sörcon Dil'in ziyaretleri bugün nihayetlenmiştir. Dost ve mütefik İngilterenin devlet adamlarile kendi devlet adamlarımız arasında bu iki gün zarfında yapılan görüşmeler samimi bir hava içinde cereyan etmiştir. müzakerelerden sonra neşredilen resmi tebliğ hülâsası şöyledir:

Evvelâ her iki hükümet birbirlerine karşı olan paklarının sağlamlığını müşahede etmişlerdir.

Bu görüşmelerde İngiltere ile Türkiyeyi alakadar eden Balkan vaziyeti hususî tetkik mevzuu olmuştur. Bütün meselelerde tam bir mutakabat bulunduğu görülmüştür.

Ankarada cereyan eden bu görüşmelerin verimli olduğunu söylemeğe lüzum yoktur.

Muhterem misafirlerimiz bize İngiliz imparatorluğunun sevgisini getirmiştir. Bizden de dost milletlere sevgimizi götürmektedirler.

Bulgaristanın vaziyeti

İngiliz mahfileri Balkanlarda ve bilhassa Bulgaristandaki vaziyeti ziyadesile ciddi göstermektedirler. Royter aiansı bugün Sofyadaki İngiliz elçisinin verdiği beyanâtı bildirmektedir. Bu beyanata göre elçi şu iki sebep tahtında Sofyadan ayrılmaktadır:

1 — Eğer Bulgaristan Alman kontrolü altına girerse.

2 — Eğer Bulgaristan İngiltere ve mütefiklerine karşı askerî harekât üs olarak kullanılacak olursa.

Elçi Sofyayı terk ettiği takdirde Bulgaristanın harp sahnesi olacağını da ilâve etmiştir ki bu beyanât ihtarların en ciddisi telakkî edilmiştir.

İtalyan mağlûbiyetinin sebebi!

Faşist gazeteleri İtalyanın mağlûbiyeti hakkında şimdi yeni bir sebep ileri sürüyorlar. Bu sebebe göre; İtalya İspanyaya külliyetli miktarda yardımlarda bulunduğu bugün harbe hazırlıksız girmiştir.

İspanyaya yapılan bu yardımlar 61 milyon İngiliz lirası kıymetinde imiş ve gönderilen harp malzemesi arasında 700 de tayıre varmış.

Bu suretle İtalya, ilk defa olarak İspanya ihtilâline karışmasının derecesini itiraf etmiş oluyor. Malûmdur ki; Devletler İspanya ihtilâline karışmamazlık politikası gütmeye karar vermişlerdi.

ÇAKICI EFE

YAZAN
Zeynel Besim Sun

Tefrika No.
86

20 beygir cansız yatıyorlardı. Yanlarında kırk çuval da kaçak tütün vardı. Her birisi yirmişer, otuzar isabet almışlardı. Keyfiyetten Sait paşanın haberdar ettiler, inanmadı. Yerinden fırladı... Koşarak ilerledi. Manzarayı gördü. Ve hiddetten kudurmuş bir halde; kırbacını çallara vurarak geriye döndü. Kara Sait paşanın - tıpkı Fatmacıginkî gibi - bütün emelleri,

bütün hulyaları, bütün ümitleri birer sabun köpüğü balonu halinde sö-nüp gitmişlerdi. Bu vurulanlar bütün kaçakçıydılar.

Sait paşa halka karşı, vilâyete karşı, hepsinden mühimmi saraya karşı rezil olmuştu.

Maktul bütün kaçakçıları Sarayköye nakledildiler.

Kara Sait paşa kara, kara düşürürken klaguzlar ve muhbirler ikinci bir müjde daha verdiler:

— Paşa hazretleri! Çakıcı çetesi de Elma dağında muhasara altında idi. Fakat su yarığından geçip Sarayköy istikametine kaçtıkları anlaşıldı. Oradan Tirebolu tarafına geçmiş. Şimdi ovada bir kulübede saklı bulunuyorlar.

Bu haber karşısında durmak mümkün müydü? Eldeki kuvvet bu defa da oralara sevk edildi. Tirebolu sahası, Dereboyu ve etrafındaki sirtlar kâmilen kuşatıldı. Hakikaten işte şurada bir kulübe de

yok değildi.

Bin bir ihtiyatla kulübeyi ihata ettiler.

Bidayeten boş gibi görünen kulübeden asker biraz yaklaşınca siâh sesleri başlamıştı. Müsademeye girildi ve ateş tam beş saat devam etti. Neticede evi ateşlediler ve yanmak korkusuyla dışarı fırlayan beş kişiyi diri diri yakaladılar.

Müfreze çavuşu; henüz yeni tutuşmakta olan kulübeye girmişti. Orada dört tane de ölü bulup dışarıya çıkardı.

Fakat bunlar yine Çakıcı değildiler. Kara Sait paşa bu defa da meşhur kaçakçılardan Uşaklı Mehmet avenesile müsademe etmişti. Ölülerin kellelerini kestiler. Teşhir için Aydınla yolladılar. Diri yakalanan kaçakçılar da Buldan kaymakamlığına teslim edildiler.

Kara Sait paşa için sukutu hayal müthiş oldu. Paşanın eski celâdeti, eski taşkınlığı kalmamış, onun yerine derin bir düşünce kaim olmuştu. Artık Kara Sait

paşa; parlak çizmeleri çekerek, bıyıkları burarak, gümüş saplı kır-bacı sallıyarak mağrur bir eda ile halkın önünde dolaşmıyordu. Nazilli ve Tirebolu vak'alarının kanlı ve feci olduğu kadar da komik neticeleri her tarafa yayılmıştı.

İşte kara Sait paşanın bu füturlu ve kasavetli günlerinde Çamlıcalı Hüseyinin bir teklifi çıkageldi. Çamlıcalı Hüseyin yüze inmek istiyor, fakat kara Sait paşadan çekiniyordu. Şayet kara Sait paşa kendisinin ve maiyetinin silâhla gezmesine müsaade ederse derhal incek ve paşa isterse Çakıcı Mehmetin takibinde de gezecekti.

Bu teklif Kara Sait paşanın arayıp ta bulamadığı tekliflerdeni. Uğradığı müthiş bezimet karşısında Kara Sait paşa, Çamlıcalı Hüseyinin değil tüfekle; hatta topal bile gezmesine maalmemuniye müsaade edecekti. Takibi eşkiya Kumandanı, Çakıcı efe ile Çamlıcalı efe arasındaki husumeti pek âlâ biliyordu. Çamlıcalı Hüseyine gelince;

ne yapmıştı? Çakıcı yine dağa çıkmıştı. Artık ona dağlar dar gelirdi.

Kamalı zeybek gerçi dağda kalıyordu amma Kamalı; Salihli dağlarını kesip almıştı. O taraflara şaka, maka Çakıcıyı bile sokmıyordu. Zaten Davıyan Çiftliği meselesinde kendisini ayağından vuran ve böyle topal brakan o melun Çakıcı Mehmet değil miydi?

Kara Sait paşa; Çamlıcalı Hüseyin efenin adamına derhal muvafakat cevabı verdi ve Çakıcı efe dağa çıktığı için o da yüze inerek Kara Sait paşanın emri altına girdi. Kendisine ve maiyetine maas ta bağlanmıştı. Çamlıcalı hüseyin Çakıcı çetesinin takibinde gezecekti.

Çakıcı efeye gelince; Meydanlarda yoktu. Yoktu ama meydana yeni bir çete atmıştı. Bu çete; aydının köşk nahiyesinden köşklü İbrahim ile köşk deresinin Mihaliç

Vatan Kurtaran Arslan, Çalınan Taç, İstiklâl Kahramanı gibi en büyük ve müstesna tarihî tımleri göstermiş olan

ALSARAY SINEMASI

"BU AKŞAM", Binlerce figüranın iştirakile ve milyonlar sarfile vücuda getirilmiş Dünya Muharrirlerinin en meşhurlarından "MİŞEL ZEVAKO"nın ölmez şaheseri "ECEL KÖPRÜSÜ" Romadından Sinemaya çekilmiş olan

BARBAROS DEVRİNDE

V E N E D İ K

Türkçe Sözlü Büyük tarihî filmi takdim ediyor..

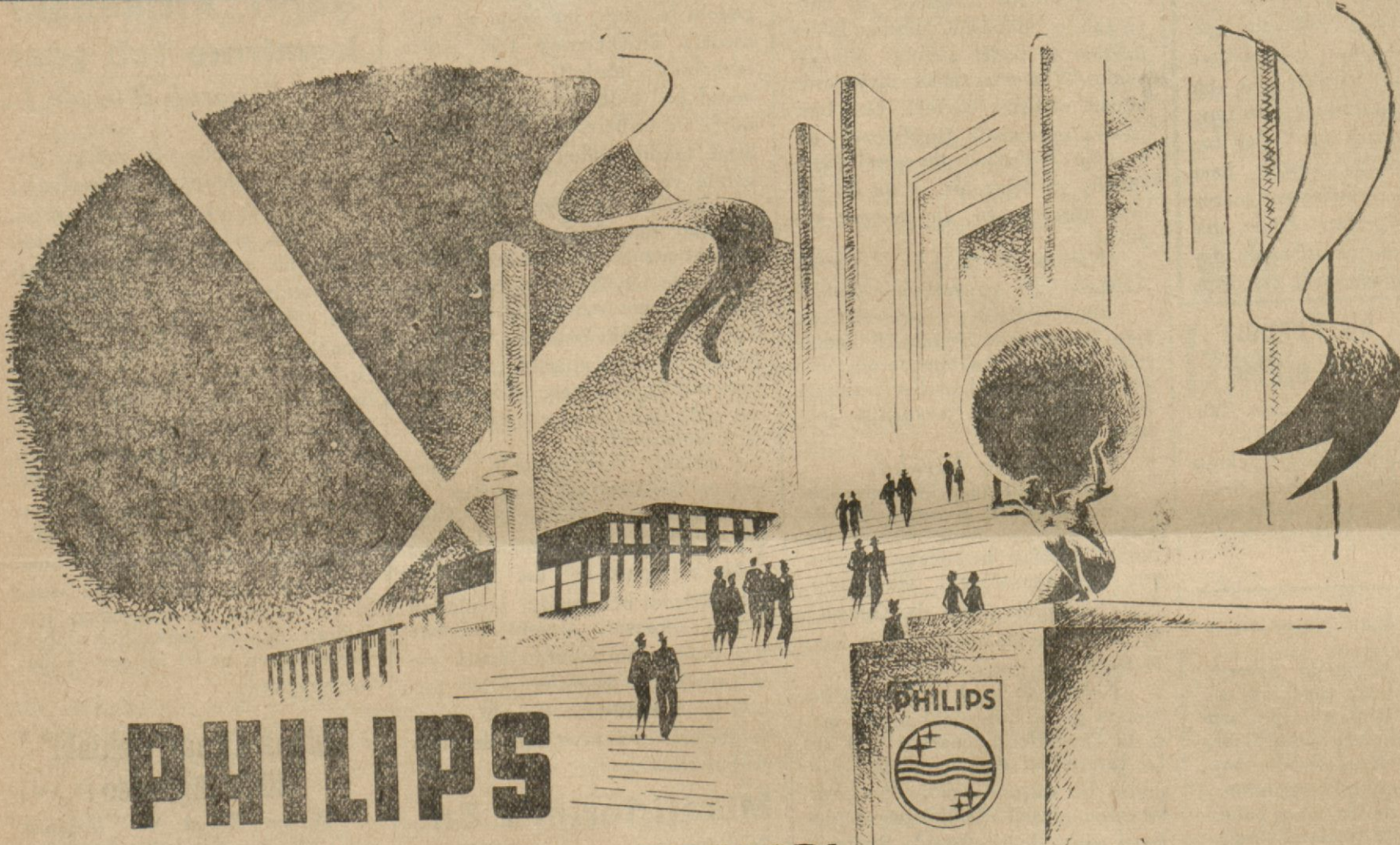
Bu film Kadın ihtirasının sebep olduğu cinayetler, Venediğin Gondol sefaları ve zevk ve sefahat âlemleri, İşkenceler ve Mezalimle dolu bir devrin korkunç tarihi ve Venediğin İnsanları Ademe gönderen Müthiş zindanları canlandırılmaktadır. Bundan başka bu tarihî film BARBAROS'un hatırasını taziz maksadile güzel resimlerle süslenmiş ve 50 kişilik Mehter takımının çaldığı güzel havalar ve nefis sesli hanendelerimizin şarkılarıyla de bir kat daha güzelleştir.

İLÂVETEN: En Nefis ve Meraklı Harp Havadisleri (Türkçe Jurnal)

GELECEK PROGRAM:

Dünyanın en büyük artisti (EMİL YANINGS)

(ÖLÜME KARŞI SAVAŞ) Şaheserinde

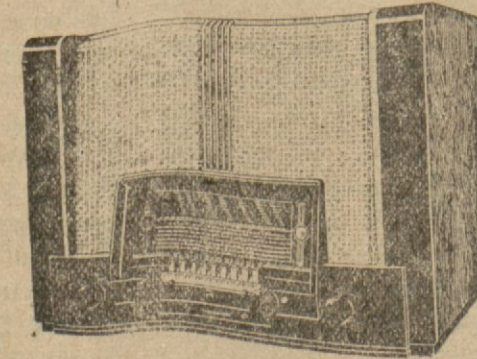
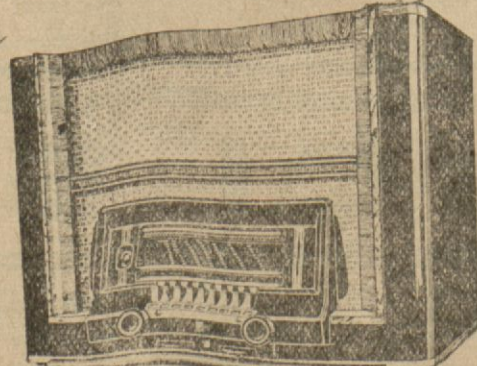
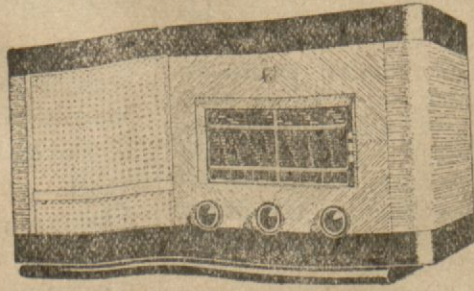
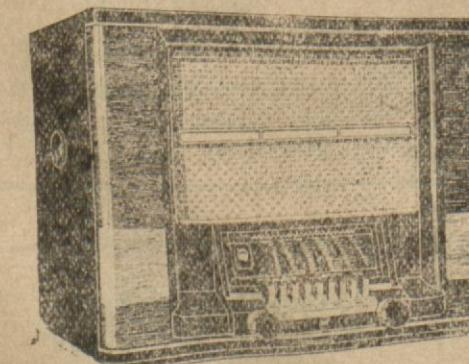
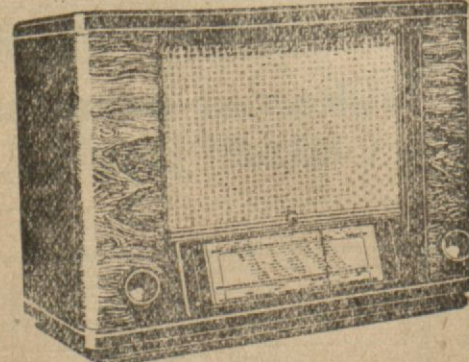
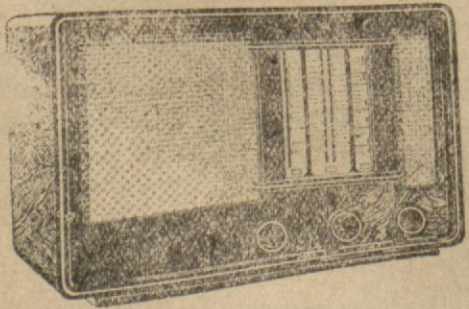

PHILIPS

1941 RADYOLARI

Sergisi Açılmıştır!

Bu Emsalsiz Radyoları Görmek ve tecrübe etmek için PHILIPS satış Mağazalarını ve acentelerini ziyaret ediniz

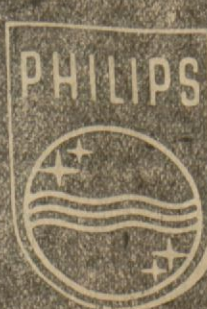
1941 Philips aletleri teknik sahada, necciyatı alıştır, ceryan tasarrufunda ve silde yeni bir hamle ifade ediyor. Fevkalâde tekâmül ettirilmiş düğme tertibatı sayesinde, bir düğmeye basmakla istenilen istasyon gayet azaltı ve pürüzsüz olarak alınabilmektedir. "Ticonal" selâhından mamul aparatörler ile ayar hassasiyeti fazlalattırılmıştır. Philips'in yeni teadî çok idareli "U" lambaları sayesinde ceryan sarfiyatından pek büyük bir tasarruf temin edilmiştir. En kıymetli tahtadan mamul, elle cilalanmış mübaleleri modern stil'in en zarif, en güzel birer numunesidir. Philips fabrikaları bu sene şimdiye kadar misli görülmemiş zengin çeşitlerle her keseye, her zevke uygun ve en müşkülpeşentleri, en titizleri hile tatmin edecek radyolar serisini herkesin ihtihabına arzeder. Büyük san'at şaheserleri sürekli, yorucu bir çalışmadan doğduğu gibi bu senenin Philips radyoları da, en maruf teknisyenlerin sürekli, yorucu uğraşmaları sayesinde böyle gerek şekil, gerek kalite itibarıyla kusursuz bir mükemmeliyet edinmiş bulunmaktadır.

PHILIPS ACENTESİ
RAŞİT ENER

Belediye Caddesi No. 61 T. 117 P. K. 20

PHILIPS

DÜNYANIN EN BÜYÜK RADYO FABRIKALARI

ASRÎ Sinemada

Suvaré Bu Akşam Suvaré

8,45 8,45

2 büyük ve müstesna program sunar
(1)

Joan Margaret Robert
Cravford Sullavan Young
Gibi üç yıldızın: Aşk, heyecan, ve ihtirasla dolu şaheseri

Aşka veda

(2)

Lili Damita - Delcamp o'nun Tadgolar - rumbalar - Ispongol dansları

Meksikanın bayramları ve en güzel kızları içinde geçen bir aşk mevzuu

Güzelesire
emamen renkli

Bugün matında : Şeref Yolu - Güzel Esire

Pek yakında **HATA**

Tan sinemasında

Bugün 2,30 matineden itibaren en müthiş maceralar ve en heyecanlı vakalar şaheseri emsalsiz ve ateşinyıldız

Johnny Mac Brovn

Tarafından harkulâde bir kabiliyette yaratılan

Hintliler geliyor

30 kısımlık büyük sergüzeşt ve dehşet filmini sunuyor
Binlerce figüran, korkunç ve dehşetli sahneler her sahnesi binbir hareket ve heyecanla seyredilecek olan bu fevkalâde sergüzeşt filmini bütün macera filmleri meraklılarına tavsiye ederiz.

Dikkat: Program uzun oldu- geceleri tam 8 de başlar

Pek yakında Ölüm makinesi

Belediye Riyasetinden:

(Atatürk Parkında kır

kahvesi kiraya verilecek)

1- Belediye emlakından Atatürk Parkı bitişiğindeki kır kahvesi ile bitişiğinde bulunan bakkal dükkânı büfe haline ifrağ edilmek ve cenubundaki saha da beraber verilmek suretile ihale tarihinden itibaren 31-Kânunuevvel- 941 tarihine kadar açık arttırma suretile ve şartnamesine göre kiraya verilecektir.

2- Muhammen kira bedeli (550) lira olup muvakkat teminatı yüzde 7,5 hesabı ile (41) lira (25) kuruştur.

3- İhalesi 11-3-941 salı günü saat 15 de Belediye dairesinde Belediye encümeninde yapılacaktır.

4- İsteklilerin ihale gününden evvel muvakkat teminatlarını yatırmaları ve şartnameyi görmek üzere Belediye muhasebesine ve ihale günü teminat makbuzları ve ehliyet vesikalariyle birlikte Belediye encümenine müracaatları ilân olunur.

23-25-1-4 481

SAATCI

İzzet ve Zekeriye Haydin

YENİ SAAT VE FENNİ GÖZLÜK SATIŞ YERİ
VE TAMİRATINI YAPAR
YENİ OTEL KARŞISINDA - ADANA

Longines, Zenith, Arlon ve emsali her nevi kadın, erkek, kol ve cep zarif saatlarımız geldi.. Bu saatların tek mil yedek parçaları özel olarak fabrikalarından getirilmiştir.

Ayrıca Fennî Zeiss zarif gözlüklerimiz de mevcuttur
Tamirat garantilidir

HALKEVİ REİSLİĞİNDEN :

(K O N F E R A N S)

3-1-941 pazartesi günü akşamı saat 18 de Evimiz salonunda bölge iskrım ajanı Hasan Tibet tarafından (Beden Terbiyesi mükellefiyeti memlekete ne verecek) mevzuu bir konferans verilecektir.
Giriş serbestir. 1-2 503

İmtiyaz Sahibi : Cavit ORAL
Umumî Neşriyat Müdürü : Avukat Kemal ÇELİK
Basıldığı Yer : BUGÜN Matbaası - Adana